

විශ්ව සාහිත්‍යයේ නාට්‍ය ක්‍ෂේත්‍රය ගත් විට ඒ තුළ වඩාත්ම කැපී පෙනෙන නිර්මාණ කරුවා විලියම් ශේක්ස්පියර් බව අවිවාදයෙන් පිළිගැනෙන්නකි. ඔහු විසින් ප්‍රකාශිත උත්ත කියමන වූ කලී එක් අතකින් සමාජ යථාර්ථය ගැන කියවෙන්නකි. අනික් අතින් මෙය සැබෑ උර්ගතිය කියමනක් ලෙස ද ගත හැක්කකි. මෙලොව උපත ලබන අපි හැම දෙනා සැබවින්ම චේදිකාවකට පිවිසෙන නළුවන්ගේ නිලියක් වෙමු. අප පිටත් වන කාල වකවානුව තුළදී කරන කියන අප සියල්ල ද හරියටම චේදිකා නාට්‍යයක ඉදිරිපත් වන විවිධාකාර රංගනයක් ලෙස ගත හැකිය. එම රැගැමි යහපත් මෙන්ම අයහපත් වූ ද, සාර්ථක මෙන්ම අසාර්ථක වූ ද, මිනිමත් මෙන්ම දුක්ඛාදායක වූ ද ඒවා ලෙස සැලකිය හැකිය. වසර ගණනාවක් පුරා අප එකිනෙකා පාන මෙම රංගනයන් අවසානයේදී ස්වභාව ධර්මයට අවනත වෙමින් අප

උගන්දුවක් දුක්වන්නන්ගේ අභිමතයකි. ශේක්ස්පියර් විසින් රචිත උතුරු පෙළකින් යුතු කවි රචනා නියත වශයෙන්ම වගන්කාරිත්වයකි. එම නිර්මාණවල අන්තර්ගතය ගැන සැලකීමේදී ඒවා තුළ දුක් කම්කටොලු මෙන්ම ආදරය හා එහි සුන්දරත්වය ද දක්නට ඇත. ඔහුගේ කාව්‍ය නිර්මාණවල දුක්වට ලැබෙන භාවාත්මක ගුණය ශ්‍රේෂ්ඨ ලේඛකයකුට මිස අන් අයට පහසු නොවන කර්තව්‍යයක් ඉටු කිරීමක් ලෙස ගත හැකිය. ඔහු විසින් රචිත කවි අතර වෙනම කාව්‍ය රචනා ලෙස නිම කළ ඒවා පමණක් නොව ඔහු තම නාට්‍ය නිර්මාණයන්ට ඇතුළත් කළ කවි ද අගනේය. ඔහු අතින් රචිත කාව්‍ය රචනා විවිධ විෂයයන් යටතේ වර්ගීකරණය කළ හැකි වන අතර ඔහුගේ නාට්‍ය කෘති සියලුයට පරිවර්තනය කළ සියලු ලේඛකයන් විසින් සියලු රසිකයාට ගැන්වා දුන් එවැනි රසවත් කාව්‍ය නිර්මාණ ද වෙයි. හිඳසුනක් ලෙස ගතනොත්, ශේක්ස්පියර් නාට්‍ය කියවීමේ සියලුයට පරිවර්තනය කළ ටෝනි රෂාඩ්ග, ශේක්ස්පියර් විලෝ ගස්වල දුක්බර බව ගෙනහැර පෑමට රචනා කළ කවි පෙළක් මෙලෙස පරිවර්තනය කොට ඇත. විලෝ ගස වූ කලී ශ්‍රී ලංකාවට ආ-වේණික ගසක් නොවුවද එය දුක්බර

ලෝකය රඟහලකි. අපි හැම එහි රඟන නළු නිලියෝ වෙමු

පිටිතයෙන් සමුගන්ගේ ද සැබවින්ම ප්‍රේක්ෂකයන්ගෙන් සමුගෙන චේදිකාවෙන් ඉවත්ව යන නළුවන්ගේ මෙනි. විලියම් ශේක්ස්පියර් සිය පිටිත කාලය තුළ කළ අනෙකු නාට්‍ය නිර්මාණ මගින් ද ඔහු මෙම දර්ශනයේ විවිධ පැතිකඩ මොනවට ඉදිරිපත් කර ඇත. එබැවින්, ඔහු විසින් කරන ලද උත්ත ප්‍රකාශය පිටිතයටත්, සමාජ යථාර්ථයටත් එමෙන්ම බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන මූලික කරුණුවලටත් පහසුවෙන් අනුගත වන, ඒවා සමග සැසඳෙන දේ ලෙස කිව හැකිය. මෙම මනා නාට්‍යකරුවා මිස ගොස් වසර හාරසිය-යයක් ගෙවී යන මෙම කාලසීමාව ඔහු පිලිබදව අඟයීමට සුදුසු කාලසීමාවකි. ක්‍රි. ව. 1564 අප්‍රේල් මස 23 වන දා මෙලොව එළිය දුටු බව කියා-වෙන විලියම් ශේක්ස්පියර් වසර 52 ක ආයුකාලයක් ගෙවා 1616 අප්‍රේල් මස 23 වන දා මිය ගිය බවට ද මතයක් පවතී. එසේ වුවද මෙම දින වඩානතු පිලිබද මත හේද පවතින බවට ද මතු සඳහන් කරුණු හේතු වෙයි.

බවේ සංකේතයක් ලෙස වර්ණාන්තකව ඉදිරිපත් කිරීමට ශේක්ස්පියර් ගෙන ඇති උත්සාහයට ටෝනි රෂාඩ්ග අපූර්ව ලෙස සාධාරණය ඉටු කර ඇති බව මතු දැක්වෙන කවි පෙළක් ප්‍රතිසමාන වෙයි.

“සිකමෝස් තුරු සෙවණේ තුන් අසරණ වූ ගඟක් සුසුම් හෙළමින් ගයයි වියෝ ගී
 ඇතේ අත ඇතේ දුකිනි මෙදේදේ ගයයි වියෝ ගී
 පිටිතුරු දිය පාර ගැලූ ඇස අසලින් මුමුනයි ඇතේ හදවත ගතන සුසුමක් ගයයි වියෝ ගී
 ඇතේ දෙගෙනින් ගලන කළුවේ දුකි ගල් පවා මුදු මොළොක් වේවී ගයයි වියෝ ගී”

අද වන විටත් සැඟවීම් හා නාට්‍ය ලෝලීන් බහුල වශයෙන් නරඹන්නට යන විශේෂ ස්ථානයක් වන, එංගලන්තයේ ‘ස්ට්‍රෙට්ටර්ඩ් අපෝත් ඒවන්’ නම් ස්ථානය ඔහුගේ උපන් ගම මෙන්ම මියගිය ස්ථානය ද වීම තවත් විශේෂ කරුණකි. බොහෝ ලේඛකයන්ට මෙන්ම වෙනත් ඇතැම් පුද්ගලයන්ට ද වසාවක කෙරෙන සුරතල් නමක් (පෙර නේම) මොහුට ද විය. එනම්, ‘ඒවන්ති කවින්ද්‍රයා’ යන්නයි. ඒ හැරුණු විට ‘ඒවන්ති හංසයා’ යන අන්වර්ථ නාමයෙන් ද ඔහු හඳුන්වනු ලැබීය. තව ද පොදුවේ ගනිමින් ‘කවින්ද්‍රයා’ යන නම ද ඔහුට ආරෝපණය කර තිබුණේ ඔහු සිය නිර්මාණ මගින් පළ කළ කවිත්වය හා ප්‍රතිභාව ගැන පදකමමිනි. ඔහු අධ්‍යාපනය ලැබූ පාසල වූයේ ‘කියෝන් වි ස්කූල්’ (රජුගේ නව පාසලය). වසර තිහක් පමණ වයසේදී ශේක්ස්පියර් නාට්‍ය කරුවන් අතර ප්‍රභව වූයේ ඉන් පෙර සිටම, එනම් 1594 ට පෙර පවත්ම, එකල එංගලන්තයේ ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලූ ‘වෙම්බ්ලන්ඩ්’ සාමවරයාගේ නාට්‍ය කරුවන්ගේ සමාජයෙහි

ස්වභාවයෙන්ම කොළ පහතට ගැමි යන සේ පිහිටි විලෝ ගස දුක්බර බවේ සංකේතයක් ලෙස පිළිගැනේ. ‘විටිං විලෝස්’ (හඩමින් සිටින විලෝ ගස) යන නම එම ගස් වර්ගයට ආරෝපණය වී ඇත්තේ ද එබැවිනි. ඉහත අපට පරිවර්තනයට පාදක වූ ශේක්ස්පියර්ගේ නිර්මාණය ස්වභාව ධර්මය පිලිබදව කෙරෙන රමණීය වැඟුමක් ද ලෙස ගත හැකිය.

ශේක්ස්පියර්ගේ නාට්‍ය කෘතිවල දුක්බරතම මුහුණුවර සමග ඒවායේ අන්තර්ගතයෙහි ද එම දුක්බර බව නොමඳව දක්නට ඇත. මෙම නිර්මාණකරුවාගේ අපූරු නාට්‍යයක් වන ‘මෙක්බර්’ නාට්‍යයෙහි ද බොහෝවිට කාව්‍ය රචනා ඇතුළත් වෙයි. ඔහුගේ සෞඛ්‍ය නාට්‍යවල මෙන්ම ‘මෙක්බර්’ නාට්‍යයෙහි ද භාෂාවේ මෙන්ම සෞඛ්‍ය අංගවල ද දුක්වට ඇති ව්‍යාගනාර්ථවත් බව විස-මයපනකය. මෙක්බර් නාට්‍යය පුරා ඇති තුරු බව, මරණය, විනාශය වැනි තත්වයන් මෙතෙක් නිරූපණය කිරීම සඳහා ව්‍යාගනාර්ථවත් ලෙස බස හැසිරවීමට ශේක්ස්පියර් සතුට තිබුණේ අපූරු කැපැතකිනි. මෙක්බර්ගේ මුට්ටු ගැංවෙන තුරු දැක්වෙන කාව්‍ය නිර්මාණය මෙයට කලීම හිඳසුනකි.

සම්මානිත මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න

“නාරකාවෙහි මෘති දීප්ති සහයේ පැතිර යන මං වසා නිසැලව අහසේ සිටිය යුතු වේ නපුර ජය ලබන විලෝස්”

ස්වභාවධර්මය හා සම්බන්ධ කරගනිමින් ගැඹුරු ලෙස මිනිස් හැඟීම් තිබූ වන සේ යොදන්නට මෙම නාට්‍යකරුවා තුළ වූ දුක්ඛාත්මක ඉමහත්ය. හැමවිට නාට්‍යයේ ‘මිඟිලියා’ගේ මුට්ටු හැංවෙන කාව්‍යමය සෘජුමිචල දුක්බර බවට ද දක්වන සැවේදී සෘජුමිචල ස්වභාවය ද සැබවින්ම මෙම අපූරු නාට්‍යකරුවාගේ මනිමය පෙන්නුම් කරයි.

සැලකිය යුතු කරුණකි. මෙම නිර්මාණ කරුවාගේ කවිකෘතිය ලෙස හඳුන්වන නාට්‍ය විදින්නට යොමු වන රසිකයන්ට ඒවායේ අන්තර්ගත බොහෝ දේ තමන්ගේම පිටිතවලට සමීප කරගන්නට පහසු වනු ඇත.

ශේක්ස්පියර් නම් වූ මනා නාට්‍යකරුවා පිලිබදව විවිධ රටවල විවිධ උගැන්වීම් හා නිර්මාණකරුවන් අතින් විමර්ශනාත්මක මෙන්ම ප්‍රංශයාත්මක සැලකිය යුතු කරුණකි. මෙම නිර්මාණ කරුවාගේ කවිකෘතිය ලෙස හඳුන්වන නාට්‍ය විදින්නට යොමු වූ එවන් විදිවනකු ලෙස මහාචාර්ය පී. බී. හැරියන් හඳුන්වා දිය හැකිය. ඔහු පවසන පරිදි, “ශේක්ස්පියර්ගේ එක් සියුම් රංග උපකුමයක් වූයේ සමාජගත සුළු දේශපාලන සිදුවීම් තුළ ආගමාන වන අතිශය නායකක දේශපාලන මෙන්ම විප්ලවය වූ ද ස්වභාවය හෙළිදරව් කිරීමයි.” සැබවින්ම මෙම කියමන ශේක්ස්පියර් විසින් නිර්මිත බොහෝ නාට්‍යයන්ට අදාළ වෙයි.

සමාජය වෙත ඉදිරිපත් කළේ දහයක වන සියවසේ අග භාගයේ පටන් වුවද ඒවා තුළ අන්තර්ගත දේශපාලන කරුණු, මානව හා ගැටුම් අදට ද බෙහෙවින් විලංගු ඒවාය. එම සර්වකාලීන අගය නිසාම හුනන ලෝකය තුළ ද මෙම අසාහය නිර්මාණ කරුවා එකසේ ඇගයීමට ලක් වෙයි.

මේ වන විට ශේක්ස්පියර් මිය ගොස් සියවස් හතරක් පසු වී ඇතත් ඔහුගේ රංග නිර්මාණ පිලිබද නො-අන්තර්ගත හා නොඇසුරුම් ලොව පුරා ඇත්තේ අල්ප වශයෙන් යයි කීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ. විශේෂයෙන්ම නාට්‍ය විෂය හඳුරන හා නාට්‍ය කෘති නිර්මාණය කරන කවරු ගැස්මුර්තයකු හෝ කලා කරුවකු වුවද ශේක්ස්පියර් තම ‘මුල් පොත’ ලෙස සලකනු ඇත. රුසියානු ජාතික ප්‍රභව ලේඛකයකු වන මොරස් පැස්ටර්ගේ පවසා ඇත්තේ “ශේක්ස්පියර්ගේ රංග නිර්මාණ හැඳුරුමෙන් තොරව රංග කලාවේ ප්‍රවණතා හදුනාගත නොහැකි” බවයි. වසර 1890 සහ 1960 දක්වා ආයු කාලයක් ලද පැස්ටර්ගේ මෙම ප්‍රකාශය කර ඇත්තේ තමාට 1958 වසරේදී නොබෙල් ත්‍යාගය පුදා කරනු ලැබූ අවස්ථාවෙහිදීය. ඒ වන විට බොරස් පැස්ටර්ගේ ශේක්ස්පියර් නාට්‍ය කෘති හඳුරන තිබුණා පමණක් නොව එයින් කෘති සැනහන සංඛ්‍යාවත් රුසියන් බවට පරිවර්තනය කිරීම ද සිදු කර තිබුණි. පැස්ටර්ගේ ශේක්ස්පියර්ගේ නාට්‍ය අතුරෙන් වඩාත්ම ප්‍රිය කළ කෘතිය ‘මෙතලෝ’ නාට්‍යය බවට ද සාක්ෂි ඇත.

ශේක්ස්පියර් තම පිටිතයෙන් ප්‍රමාණවත් තරම් කාලයක් ලත්වත් තුරුට ගත කර තිබුණි. සිය උපන් ගමේදී මූලික අධ්‍යාපනය ලැබී ඇතත්ම ලන්ඩන් බලා ගිය මොහු එහි විසු මුල් කාලය තුළදී විවිධාකාර රංග කාර්යයන්හි නිරත වෙමින් කල් ගෙවීය. ඒ අතරතුර නාට්‍ය නිර්මාණ ලිවීමකදී වශයෙන් පුහුණුවක් ලැබීමට ද ඔහුට අවස්ථාව උදා විය. එම පුහුණු කාර්යය හුදෙක් නාට්‍ය රචනයට නේ රංගනාවට සීමා වී නැත. ඒ වෙනුවට රූපණය, රචනය, සංගීතය යන අංගවලට අමතරව රංග කළමනාකරණය පිලිබදව ද අනුමත හා පුහුණුවක් ලැබීමට තරම් ඔහු ව්‍යාපාරවත් විය. නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රයට ඔහු තුළ වූ දුක්ඛ උගන්දුව නිසාම, ලන්ඩනයේ ගත කළ කාල වකවානුව තුළදී එහි විසු

ස්වභාවධර්මය හා සම්බන්ධ කරගනිමින් ගැඹුරු ලෙස මිනිස් හැඟීම් තිබූ වන සේ යොදන්නට මෙම නාට්‍යකරුවා තුළ වූ දුක්ඛාත්මක ඉමහත්ය.

සාමාජිකත්වය දරමින් ක්‍රියාශීලී මෙහෙවරක යෙදීමෙන් සිටි බවකි. සිය පිටිත කාලය පුරාම විලියම් ශේක්ස්පියර් අද පවා ලෝකප්‍රභව නාට්‍ය රැසක් නිර්මාණය කළේය. ඒ අතුරෙන් වඩාත් ප්‍රසිද්ධියට පත් වූ නාට්‍ය ලෙස ‘හැම්ලට්’, ‘රෝමියෝ සුලියට්’, ‘ලියර් රජ’, ‘මෙතලෝ’, ‘සිවුටන හෙත් රජු’ (හෙත් රජු), ‘ප්‍රසියස් සියර්’, ‘වැනිසියේ වෙළෙන්දා’ (මර්ජන්ට් මර් ගෙවිය), ‘දොළොස්වන රාත්‍රිය’ (ටොවල්න් ගයිට්) යනාදිය හැඳින්විය හැකිය.

විලියම් ශේක්ස්පියර් විශ්ව නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රය එළිය කළ විලියම් නාට්‍ය කරුවකු මෙන් සැලකීම කිසියෙන්ම විවාදාත්මක නොවන්නකි. එමනිසාම නොව ශේක්ස්පියර් නාට්‍ය කරුවකු ලෙස පමණක් නොව ශ්‍රේෂ්ඨ කවියකු ලෙස ද සැලකීමත් විශ්වසානීතය ගැන

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ශේක්ස්පියර්ගේ කෘතිවලට ආසක්ත වී සිටින පිරිස අතුරෙන් එවැනි දෙනා ඉතීමි සාහිත්‍යයට හුරු පුද්දු අයයි. ඒ හැරුණු විට පොදුවේ නාට්‍යලෝලී විදිවතුන් ශේක්ස්පියර්ගේ නාට්‍ය කෙරෙහි දුක්ඛ උගන්දුව ද